

POETISK PRAKSIS

MOR ER EN SKJELVENDE FIOLIN SOM SYNGER, SYNGER

Det er tomt i huset.
De sier: Skaff deg en hund.
Jeg misliker hunder.
Jeg tegner meg en katt.

Jeg tegner også en liten gris
for å høre lyden av tripping over gulvet.
Grisen trenger mat og et sted å sove.
Jeg tegner et trau og litt gjestehalm
i et hjørne av stua.

Det er tomt i hagen.
Jeg tegner stoler og bord og tre menn
som drikker øl i skyggen av et tre.
Den ene har reparert hagemuren.
Den andre har kittet vinduer.
Den tredje er bare vakker og synger
for meg når jeg vasker opp.

De tar farvel. Jeg tegner penger.
Men de vil ikke ha betalt.
Bare en fornøyelse, frue.

I skumringen traver grisen hjem
og katten går i åkeren etter mus.
Hvem vet om den kommer tilbake.
Jeg tegner en mor.
Jeg tegner en fiolin.
Jeg tegner den største eika i verden.

Jeg sovner i bunnen av eika
som gliir nedover elven
sammen med fiolintreet.

Kristin Rosenberg

Klassekampens diktpalte redigeres av poetene Terje Dragseth og Aasne Linnestå.
Vi trykker nye dikt av etablerte såvel som uetablerte forfattere.
Bidrag mottas på adressen poetiskpraksis@klassekampen.no.

FOREFATTERSKOLE
23/1 - 25/1
2012
- et nordisk seminar!

**Tomas Espedal
Caroline Bergvall
Eldrid Lunden
Ingmar Lemhagen
Øyvind Rimberid
Tormod Haugland
Sara Gordan
Lars Skinnebach
Pablo Llambías m.fl.**

Arr: Forfatterskolen og Testrup Højskole

Seminarieret er støttet av

**TESTRUPDET
HØJSKOLEFRIE
AKADEMI®**

www.testrup.dk, +45 8629 0355
testrup@testrup.dk

Bokloftet
PÅ LØITEN
BRÆNDERI

50.000 brukte bøker
innen alle emner,
spesielt bygde-bøker.

Åpent hver dag 11-17.00
Søndag 12-17.00

Besøk oss på
www.bokloftet.no
Tlf. 625 90 860

Aktuelle bøker fra Faglitterært Forlag

**KVINNELIGE
KOMPONISTER
I SKANDINAVIEN**
2. utgave
249,-
NOK

**KLASSISKE
RØTTER**
Greske og latinske ord i norsk
Oskar Fjeld
299,-
NOK

www.faglitteraertforlag.no
Tlf.: +47 47 88 00 29 • E-mail: pertlars@online.no

**Faglitterært
FORLAG**

Klipp og lim: En mosaikk av reklamespråket.

Svar på tiltale

De små tekstblokkene i Gunnar Berges «Claude X-faktoren» er forbausende, nesten tvangsmessig muntre. Det er en ansent energi i dem, en demonstrativ tiltale til leseren som kan føles helt overveldende og også, i dette tilfellet, helt abstrakt. For Berges tekster snakker ikke om noe og heller ikke til noen bestemt. De er snarere mosaikker – og da altså ikke figurative mosaikker – bygd opp av brosjyre- og reklamespråkets minste bestanddeler. Her er en av dem i sin helhet:

spennende digitale underholdningsfunksjoner [luksus – fordi du fortjener det] den korte sprøyter vann for å [blodet slik skriften skal holde seg tydelig] bransjens [harven] gjelder gjennomkjøring [skjønnhetstips] du trenger ikke engang [har du prøvd den nye] tid som gjenstår [plantemargarin med] Norges beste [har den allerede] penger til overs [kjøpsbetingelser] og innen noen har rukket å [kun merkevarer]

Man trer inn i en virvel av ord, der man snakkes til og snakkes til – før du straks er ute igjen. Følelsen av fart og forvirring skapes også av klammeparentesene, som mest markerer overganger: Nå snakkes det fra et nytt sted, en ny reklame. Det skaper variasjon i et materiale som lett kunne blitt tungt og monotont å lese. Som det jo er i virkeligheten: Man blar seg gjennom reklamekatalogene som kommer i posten, bedrøvet av det de falbyr.

Det finnes også fremmedelementer i «Claude X-faktoren». I en kort note opplyser Gunnar Berge at han underveis siterer fra Kafkas novelle «I straffekolonien» – det er der blodet i sitatet over stammer fra – og fra den franske spilloppmakeren Claude X' biografi. Claude X er han som er kjent for å snike seg inn på statsmannsmiddager, og så bli fotografert med dem. Kanskje er tanken at her sniker den fine litteraturen seg inn i reklamespråket, infiserer det med noe absurd. Men de små brokkene av Kafka føles som fremmedelementer helt tømt for energi. De fungerer ikke i teksten.

Det morsomme, og ved ettertanke litt uhyggelige i «Claude X-faktoren», er bokas oppløsning – og intensivering – av reklamens tiltale. At man oppdager reklamens tonefall så tydelig selv når den klippes opp i miniatyr-biter.

X2: Gunnar Berge er ute med diktsamling og en antologi om poesi. **FOTO: PRIVAT**

POESI

**Gunnar Berge
Claude X-faktoren**
Forlaget Attåt 2011, 54 sider

rer på dens forløpere i det 20. århundrets bildekunst og dikting. Andre er opptatt av dens politiske potensial, og av å beskrive dens muligheter gjennom en intens dialog med det 20. århundres vitenskaps-teori og pragmatiske filosofi.

Det siste skyldes nok at

” Antologien er tung og forbløffende naiv.

TEORI

**Gunnar Berge (red.)
Klippe Lime Kopiere**
Forlaget Attåt 2011, 319 sider

Det står ikke noen steder, men jeg antar at ordene i «Claude X-faktoren» kommer fra faktiske reklamer. Det er Gunnar Berge som har klippet og limt boka sammen, men den er jo ikke skrevet av ham. Hvilket ikke gjør den mindre morsom.

Berge har også redigert en antologi om nettopp denne tendensen som har bredt om seg i internasjonal eksperimentell poesi de siste ti årene: at forfattere ikke skriver sine egne verk, men lager dem ved å sitere, deformere og omorganisere tekster som allerede finnes. Som for eksempel reklamens språk, eller – hos amerikanske Kenneth Goldsmith – et helt døgn trafikkmeldinger.

De seks lange essayene i «Klippe Lime Kopiere» diskuterer denne «postproduktive poesi», som den iblant kalles. Noen fokuse-

«Klippe Lime Kopiere» fokuserer på den postproduktive poesis franske tradisjon. Det er i seg selv bra, siden den ikke har vært særlig framme i Skandinavia. Ikke desto mindre er antologien tung lesning og forbløffende naiv i sine beskrivelser av hvor radikalt annerledes denne postproduktive tradisjonen er – og hvor stort potensial den har.

Antakelig introduserer denne type tekster en ny form for «poetisitet». Det handler om erkjennelse og ikke om estetisk behag, og bestemmes ikke av formelle kjennetegn, men skapes ved å flytte tekst fra en kontekst til en annen – for eksempel forskyvningen fra reklamens til diktningens rom hos Gunnar Berge.

Det er i alle fall tanken i Christophe Hannahs og Frank Leibovicis essays, boka mest ambisiøse. Men jeg kan ikke se at kvalitene i «Claude X-faktoren» er så annerledes enn dem man finner i annen poesi – formell presisjon, semantisk tetthet, evnen til å vise verden på en annen måte. Boka er skapt på en ny måte, men leses noenlunde som all annen litteratur.

Nå ja. Det gjør ikke «Klippe Lime Kopiere» til en mindre viktig utgivelse. Det er bra å ha noen å kunne gå til for å skjerpe sin uenighet. Men overbevis, det gjør den ikke.

Tue Andersen Nexø

bokmagasinet@klassekampen.no